

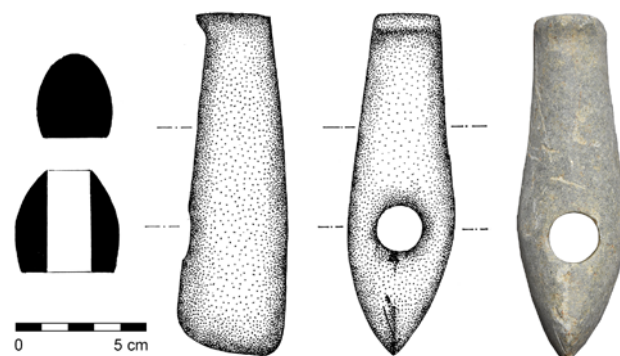
Literatura

Bartík, J., Chrástek, T. 2021: Pravěké osídlení v okolí velkomoravského kostela ve Starém Městě – „Špitálkách“. *Přehled výzkumů* 62(1), 47–68.

Summary

Staré Město (Staré Město u Uherského Hradiště cadastral area, Uherské Hradiště District), „Špitálky“. An evaluation excavation carried out in 2020 in connection with the revitalisation of the area near the Great Moravian monument detected a Corded Ware culture grave.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Obr. 18. Sušice u Přerova. Sekeromlat slezského typu. Kresba M. Kovářová, foto Z. Schenk.

Fig. 18. Sušice u Přerova. Battle-axe of the Šlěza type. Drawing by M. Kovářová, Photo by Z. Schenk.

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)

„Komárovy“, parc. č. 1390/1.

Kultura se šňůrovou keramikou. Povrchový průzkum. Ojedinelý nález. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4819644N, 17.5472028E

V roce 2015 našel Martin Charamza během povrchového sběru jihovýchodně od obce Sušice v poloze „Komárovy“ nález, spadající do kategorie kamenné štípané industrie z období pozdního eneolitu. Nadmořská výška v okolí místa nálezu se pohybuje mezi 268–270 m.

Nalezeným předmětem je kompletní exemplář kamenného sekeromlatu slezského typu, který představuje charakteristický artefakt kultury se šňůrovou keramikou. Rozměry předmětu jsou následující: délka 134,9 mm, max. šířka 43 mm, výška v úrovni břitu 43 mm, výška v úrovni provrtu 37 mm. Hmotnost činí 364 g. Vrtaný otvor pro dřevěnou násadu je u tohoto typu nápadně posunutý směrem k ostří. Jeho průměr je 19 mm. Sekeromlat byl zhotoven z horniny světle šedomodrého zabarvení (obr. 18).

Exemplář sekeromlatu slezského typu ze Sušic rozšiřuje dosud známé nálezy z oblasti Záhoří.

Tento nález může souviset s existencí dosud neznámého pohřebiště kultury se šňůrovou keramikou. Původně byl pravděpodobně součástí hrobového inventáře narušeného hlubokou orbou. Nejbližší známý mohylník této kultury zkoumaný v roce 1920 I. L. Červinkou je vzdálen necelý kilometr východním směrem v trati „Černá polehla“ na rozhraní katastrů obcí Pavlovice a Sušice u Přerova.

Z území přerovského regionu jsou sekeromlaty slezského typu známy z více lokalit, např. z Dřevohostic, Horních Nětčic či Kokor, na Kroměřížsku např. z mohylníku Prusinovice (Šebela 1999, 55, 61–62, 74, 129–133, Pl. 15: 1, 89: 3, 90: 4, 91: 3, 137: 2, 3, 144: 7, 156: 3, 7).

Literatura

Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia and in the Adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. Fontes Archaeologiae Moraviae XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Summary

Sušice (Sušice u Přerova cadastral area, Přerov District). A late Eneolithic Šlěza type stone battle-axe (Fig. 18) was found by M. Charamza during field survey in “Komárovy” field.

Zdeněk Schenk

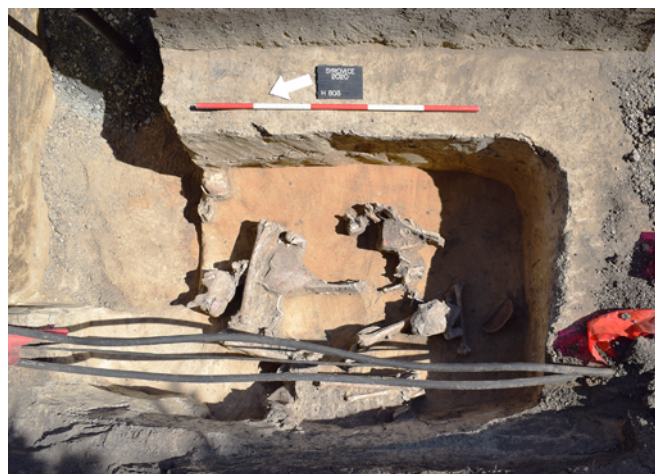
Syrovice (okr. Brno-venkov)

„Klínek“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0777225N, 16.5528139E

V roce 2020 byly v rámci již několik let probíhající stavby inženýrských sítí pro výstavbu nových rodinných domů prováděny výkopy pro pokládku vodovodu a nízké napětí. Při kontrole výkopů byly v západní části stavby zaznamenány celkem dva kostrové hroby, které byly prozkoumány plošně. V prvním hrobě orientovaném ve směru JZ–SV byla pohřbena žena ve skrčené poloze bez milodarů. Další hrob, který byl orientovaný přibližně ve směru S–J a náležel muži v kategorii starší juvenis, byl vykradený a žádná z nalezených kostí již neležela v anatomické poloze (obr. 19). Byly zde však nalezeny fragmenty mísy, které je možné přiřadit ke kultuře zvoncovitých pohárů. Na základě tohoto nálezu je také možné přehodnotit dřívější datování dosavadních

Obr. 19. Syrovice. Vykradený mužský kostrový hrob kultury zvoncovitých pohárů. Foto I. Čižmář.

Fig. 19. Syrovice. Looted male grave (inhumation burial) of the Bell Beaker culture. Photo by I. Čižmář.

zde zjištěných hrobů, které byly řazeny na základě absence nálezu a přítomnosti nedaleké nekropole do raného středověku (Čižmář 2019, 302).

Literatura

Čižmář, I. 2019: Syrovice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 60(2), 302.

Summary

Syrovice (Brno-Country District). Two Bell Beaker culture inhumation burials were examined during a rescue excavation in “Klínek” field; one had been looted in prehistory (Fig. 19).

Ivan Čižmář

Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov) Ul. Brněnská pole, parc. č. 2804/197.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1658786N, 16.7174572E

Během další etapy výstavby bytových domů v ulici Brněnská pole byl prozkoumán další hrob kultury se šňůrovou keramikou, který je součástí většího pohřebiště odkrývaného postupně od roku 2008 (Parma, Kos 2020).

Literatura

Parma, D., Kos, P. 2020: Šlapanice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 61(1), 165.

Summary

Šlapanice (Šlapanice u Brna cadastral area, Brno-Country District). Another Corded Ware culture grave was examined during the next stage of an apartment house construction in Brněnská pole Street.

David Parma

Tvarožná (okr. Brno-venkov) „Díly“, parc. č. 774/343, 344.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1773297N, 16.7633606E

V místech novostavby byl zkoumán jediný hrob kultury se šňůrovou keramikou s inventářem silně porušeným již v pravěku. Jde o část pohřebiště odkrývaného postupně od roku 2018 (Kos, Parma 2020).

Literatura

Kos, P., Parma, D. 2020: Jiříkovice (okr. Brno-venkov).
Přehled výzkumů 61(1), 160.

Summary

Tvarožná (Brno-Country District), “Díly”. A Corded Ware culture grave with an inventory strongly disturbed in prehistory was examined before the construction of a new building.

David Parma

Uničov (k. ú. Brníčko, okr. Olomouc)

„Za Strojírnami“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (eneolit).
Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.,
inv. č. 09/2020-102-1 – 09/2020-148-9.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7864381N, 17.1578972E; 49.7834317N, 17.1539706E;
49.7826178N, 17.1541317E

Na jaře roku 2020 proběhl severně od uničovských strojíren záchraný archeologický výzkum v prostoru přeložky vysokotlakového plynu. Rýha nové přípojky plynovodu o celkové délce 560 m měla tvar obráceného rozevřeného písmena L, s kratším ramenem nasměrovaným dolů a delším nasměrovaným doprava. Kratší úsek s délkou 110 m měl průběh S-J a jeho jižní konec byl napojený na rozvodnu v areálu strojíren. Na severní zakončení kratší linie se napojovalo delší rameno, které pokračovalo směrem VVJ v délce 450 m. Šířka skrytého prostoru byla 8 m.

Z geomorfologického hlediska se prostor strojíren a území s archeologickými nálezy nachází v rovinaté krajině s hlavním tokem řeky Oskavy, vzdálené cca 1,6 km západním směrem. Rýha pro plynovod prořezala mírné návršíčko s max. výškou 249 m n. m. Nadmořská výška lokality, zachycená na obou koncích výkopu, byla 247 m.

Archeologické situace byly objeveny na dvou místech. První areál s objekty byl zkoumán v prostoru kratšího ramene plynovodu, blíže strojírnám. Byly zde prozkoumány tři objekty, ze kterých dva (obj. č. 1 a 3) byly pravěké jámy. Z objektu č. 1 byl vyzvednut soubor mazanícových drobků. Absence datujících nálezů nedovoluje objekty zařadit jinak než rámcově do období pravěku. Soliterní objekt č. 2 byl interpretován jako vývrat stromu.

Druhá skupina jam byla zachycena uprostřed delšího ramene výkopu a čítala celkem 36 objektů. Valná většina prozkoumaných objektů jsou sloupové jamky, které tvořily pravidelnou strukturu – půdorys sloupového domu. Součástí konstrukce domu byly také dva žlábků. Půdorys domu byl pravidelného obdélníkového tvaru s orientací SSV-JJZ. Delší osa domu kopírovala vrstevnicový průběh návršíčka. Z konstrukce domu se podařilo odkrýt jen severní nároží s fragmenty delší SZ stěny a kratší SV stěny. Zachycená délka domu měřila 15,5 m a šířka cca 5 m. Kromě reliktu stěn byly také objeveny stopy vnitřní konstrukce, a to v podobě dvou sloupových jam, zřejmě součástí nosné konstrukce střechy. Předpokládá se, že se jednalo o hlavní osu domu, nám dovoluje odhadnout šířku domu na cca 6 m. Poblíž konstrukce domu bylo odkryto několik dalších sloupových jamek. V tomto případě se jednalo spíše o stopy neidentifikovatelných staveb a konstrukcí.

Těsně u SZ stěny domu byla prozkoumána zásobnicová jáma, ze které pochází několik atypických keramických zlomků.

Nejbohatší soubor nálezů pochází z objektu č. 9, vzdáleného 19 m JZ směrem od okraje sloupového domu. Jáma/hliník hluboká 1,5 m měla pravidelný oválný půdorys s rozměry 4,6 m × 3,7 m. Četné keramické střepy datují objekt do II. fáze kultury s moravskou malovanou keramikou.

Další dva objekty menších rozměrů, tři sloupové jamky a jeden hliník, byly prozkoumány v otevřené rýze dále JZ směrem od stavby domu. Z objektů máme jen několik atypických střepů, zřejmě stejného staří.

Závěrem lze konstatovat, že zde objevené reliktu sídliště dokonale zapadají do obrazu bohatého osídlení regionu, spojeného s aktivitou lidu s moravskou malovanou keramikou (např. Kalábková 2007, 41–71).

Literatura

Kalábková, P. 2007: Charakteristika osídlení lengyelské kultury v regionu Uničovska. *Pravěk* Nová řada 17/2007, 41–71.